

I. Poziv k izjasnitvi ARSO, št. 35402-2/2018-133 z dne 10.5.2021

1. OBMOČJE POSEGA IN ZNAČILNOSTI POSEGA

Naslovni organ je pri pregledu Poročila 4/21 ugotovil, da glede na nastale spremembe (umik določenih parcel in posegov na območju priključka Velenje jug, glede na že izdano okoljevarstveno soglasje št. 35402-24/2014-34 z dne 9.6. 2015) ne more z gotovostjo ugotoviti, katere posege na območju priključka Velenje jug nameravani poseg še vključuje In kateri posegi so bili glede na že izdano okoljevarstveno soglasje št. 35402-24/2014-34 z dne 9. 6. 2015 izločeni iz nadaljnje obravnave (razen priključka Velenje jug, kije bil Izločen). Navedeno prav tako ni možno ugotoviti iz priloženih grafičnih prilog Poročila 4/21 in sicer prilog 1.1 .a (Pregledna gradbena situacija G. 101.1) in 1.1.d (Pregledna situacija VGU G.001.1). V nadaljevanju naslovni organ navaja le dva primera ugotovljenih neskladij za lažje razumevanje:

- Iz Poročila 4/21 izhaja, da se bo z nameravanim posegom izvedel tudi viadukt Dolgo polje. Naslovni organ v povezavi z viaduktom Dolgo polje ugotavlja, da ni v celoti predstavljen na grafični prilogi 1.1.a kot del nameravanega posega. Dalje naslovni organ ugotavlja, in sicer na podlagi primerjave s starejšo dokumentacijo (predhodna poročila) in vpogleda v Atlas okolja, da določena zemljišča (npr. zemljišče v k.o. 964 Velenje s pare. št. 1514/4 (ki nadomešča izbrisano nepremičnino v k.o. 964 Velenje s pare. št. 1514/2 (vir: Zemljiška knjiga), ki je bila v predhodnih poročilih vključena kot del nameravanega posega), ki jih bo viadukt Dolgo polje tangiral, niso več vključena niti v območje posega (poglavje 2.1.3 Poročila 4/21), kljub temu, da Iz Poročila 4/21 še vedno izhaja, da viadukt Dolgo polje predstavlja del nameravanega posega, niti v območje vpliva v času gradnje in obratovanja (poglavji 9.1 in 9.2 ter prilogi 6.1 in 6.2 Poročila 4/21). Navedeno ni ustrezno, saj je treba v primeru, da se bo z nameravanim posegom zgradil viadukt Dolgo polje, zemljišča, ki jih bo viadukt Dolgo polje tangiral, vključiti tako v območja posega kot tudi v območje pomembnega vpliva v času gradnje in obratovanja.

- Dalje iz Poročila 4/21 izhaja, da se bo z nameravanim posegom posegalo v vodotok Pake, in sicer se bo strugo Pake predstavilo zaradi ovalnega krožišča, ki bo umeščen nad obstoječo strugo. Dolžina vodnogospodarske ureditve (v nadaljevanju: VGU) Pake bo 334 m. V povezavi s posegom VGU Pake naslovni organ ugotavlja, da poseg ni predstavljen na grafičnih prilogah 1.1.a in 1.1.d Poročila 4/21 kot del nameravanega posega. Dalje iz predložene dokumentacije izhaja, da je bilo zemljišče v k.o. 964 Velenje s parcelno št. 3608/18 (ki nadomešča izbrisano nepremičnino v k. o. 964 Velenje s pare. št. 3608/14 (vir Zemljiška knjiga), ki je bila v predhodnih poročilih vključena kot del nameravanega posega), po katerem je v obstoječem stanju speljana reka Paka, ki se bo z nameravanim posegom prestavila, izločeno iz seznama zemljišč območja posega (poglavje 2.1.3 Poročila 4/21) in seznama zemljišč območja pomembnega vpliva med gradnjo in obratovanjem (poglavji 9.1 in 9.2 Poročila 4/21). Zgoraj navedeno je neustrezno, saj je treba v primeru, da se bo obstoječa struga Pake z nameravanim posegom prestavila, po mnenju naslovnega organa tangirano zemljišče vključiti tako v območje posega kot tudi območje pomembnega vpliva v času gradnje in obratovanja.

V skladu z določili 1. točke prvega odstavka 5 člena Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17) mora Poročilo vsebovati opis lokacije, velikosti, zmogljivosti ali obsega posega ter drugih njegovih prostorskih in gradbenih značilnosti, zato vas naslovni organ poziva, da Poročilo pripravite na način, da bo iz njega jasno izhajalo, kateri posegi so na območju priključka Velenje jug z nameravanim posegom predvideni. Le ti morajo biti tudi ustrezno prikazani na grafičnih prilogah Poročila, v skladu z drugim odstavkom 17. člena Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave. Upoštevajoč predvidene posege pa mora biti določeno tudi območja posega v Poročilu (parcelne številke in katastrske občine). Upoštevajoč vse navedeno je treba ustrezno novelirati vsebino Poročila.

Pojasnilo Aquarius d.o.o. Ljubljana: V zvezi z navedenim pojasnjujemo, da je Poročilo o vplivih na okolje (Aquarius d. o. o. Ljubljana, november 2017, dop. februar 2019, dop. oktober 2019, dop. april 2020, dop. junij 2020, dop. december 2020, dop. april 2021, dop. avgust 2021, dop. september 2021) (v nadaljevanju

PVO) popravljeno oziroma dopolnjeno na način, da vsebuje opis zgolj tistih posegov, za katere se pridobiva okoljevarstveno soglasje. Posledično so novelirana tudi poglavja z vplivi, omilitvenimi ukrepi in spremljanjem stanja, izdelane so nove grafične priloge 1.2, 1.4 ter grafične priloge od 2 do 8. Poleg tega so novelirane tekstualne priloge št. 1, 2, 6 in 14.

2. OBMOČJE NAMERAVANEGA POSEGA TER VPLIVNEGA OBMOČJA NA ZDRAVJE IN PREMOŽENJE LJUDI V ČASU GRADNJE IN OBRATOVANJA

V Poročilu 4/21 je na območju priključka Velenje jug spremenjeno tudi območje pomembnega vpliva na zdravje in premoženje ljudi v času gradnje in obratovanja (poglavji 9.1 In 9.2 Poročila 4/21) ter grafična prikaza območja vpliva za čas gradnje in obratovanja (prilogi 6.1 in 6.2 Poročila 4/21).

Naslovni organ ugotavlja, da so v območje pomembnega vpliva za čas gradnje (poglavje 9.1 Poročila 4/21), vključena določena zemljišča (npr. zemljišča v k.o. 964 Velenje s pare. št. 3560/4 in 3601/2), ki pa niso prikazana na grafični prilogi 6.1 Poročila 4/21. Dalje naslovni organ ugotavlja, da tudi območje pomembnega vpliva med obratovanjem (poglavje 9.2 Poročila 4/21) vključuje določena zemljišča (npr. zemljišča v k.o. 964 s pare. št. 3599/37 in 3599/39), ki niso prikazana na grafični prilogi 6.2 Poročila 4/21. Naslovni organ vas poziva, da uskladite navedbe območja pomembnega vpliva v času gradnje in obratovanja (poglavje 9 Poročila) z grafičnim prikazom območja vpliva za čas gradnje in obratovanja (prilogi 6.1 in 6.2 Poročila).

Naslovni organ vas opozarja, da mora biti seznam zemljišč območja nameravanega posega ter vplivnega območja na zdravje in premoženje ljudi v času gradnje in obratovanja, skladen z dejanskim stanjem katastra.

Naslovni organ vas še seznaja, da morajo biti vse parcelne številke, na katere se sklicuje Poročilo, usklajene z veljavnim - dejanskim zemljiškim katastrom.

Pojasnilo Aquarius d.o.o. Ljubljana: Na osnovi prečiščenega seznama posegov je bilo posodobljeno tudi območje posega, ki je prikazano in opisano s seznamom parcelnih števil v poglavju 2.1.3. Območje posega. Prav tako je na podlagi veljavnega zemljiškokatastrskega načrta (GURS, 29. 8. 2021) noveliran seznam parcelnih števil v posodobljenem območju posega ter vplivnih območjih na zdravje in premoženje ljudi v času gradnje in obratovanja v poglavju 9 Opredelitev območja, na katerem poseg povzroča obremenitve okolja pomembnega vpliva posega. Glede na navedeno je dopolnjen tudi obrazec vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, ki je priloga temu dopisu.

3. DODATEK NA VAROVANA OBMOČJA - tekstualna priloga 6 Poročila 4/21

Poročilu 4/21 ste med drugim priložili dopolnjeno tekstualno prilogo 6: Dodatek za varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, št. 1379-17 VO, november 2017, dopolnjeno februar 2019, april 2020, april 2021, AQUARIUS d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju Dodatek 4/21). Naslovni organ v povezavi s priloženim Dodatkom 4/21 ugotavlja naslednje: ZRSVN je v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja podal mnenje št. 1 -111-29/7-O-20/T A z dne 29.1.2021 iz katerega izhaja, da je Dodatek za varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti Izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, št. 1379-17 VO, november 2017, dopolnjeno februar 2019, april 2020, december 2020, AQUARIUS d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju Dodatek 12/20) ustrezno popravljeno in dopolnjeno. Vsebina je popravljena skladno s strani ZRSVN podanimi pripombami (poglavje 4.3 Dodatka 12/20). ZRSVN meni, da so ob upoštevanju vseh predlaganih omilitvenih ukrepov, navedenih v poglavju 4.3 Dodatka 12/20, vplivi nameravanega posega na varovana območja sprejemljivi.

Pri pregledu Dodatka 4/21 je naslovni organ ugotovil, da je poglavje 4.3 dopolnjeno z dodatnimi ukrepi za preprečevanje razširjanja tujerodnega dresnika, a osnovo za dopolnitev ni predstavljal Dodatek 12/20, pač pa Dodatek za varovana območja v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, št. 1379-17 VO, november 2017, dopolnjeno februar 2019,

april 2020, AQUARIUS d.o.o. Ljubljana, Cesta Andreja Bitenca 68, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju Dodatek 4/21). Navedeno ni ustrezno. Naslovni organ meni, da bi moral biti Dodatek pripravljen, na podlagi Dodatka 12/20 in ne Dodatka 4/20. Naslovni organ vas poziva, da Dodatek ustrezno pripravite.

Pojasnilo Aquarius d.o.o. Ljubljana: V zvezi z navedenim pojasnujemo, da je v Dodatku za varovana območja (Aquarius d. o. o. Ljubljana, november 2017, dop. februar 2019, dop. april 2020, dop. april 2021) prišlo do napake pri navajanju različic. V posodobljenem Dodatku za varovana območja so sedaj navedene vse dosedanje dopolnitve, in sicer: november 2017, dop. februar 2019, dop. april 2020, dop. december 2020, dop. april 2021, dop. september 2021.

Ila. Pripombe kot priloga Sklepa ARSO, št. 35402-2/2018-138, z dne 14.6.2021

Marjan Lešer, Parižlje 51, 3314 Braslovče

Dodatna opredelitev do vsebine dokumentov v upravni zadevi izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: izgradnja državne ceste od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj-Koper do priključka Velenje jug.

Iz Poročila o vplivih na okolje za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj — Koper do priključka Velenje jug v nadaljevanju “poročilo”, razberem predvsem sistematično zmanjševanje pomena izgube najboljših kmetijskih zemljišč, negiranje ekosistemskih storitev tal in tal kot dela okolja ter neupoštevanje mnogih smernic, uredb, strategij ter, vsaj glede varstva kmetijskih zemljišč, celo Ustave RS. Poročilo govori o blažitvenih ukrepih, ki jih ni mogoče izvesti (nadomeščanje kmetijskih zemljišč)

Pojasnilo Aquarius d.o.o. Ljubljana: Trditev stranskega udeleženca, da PVO zmanjšuje pomen izgube najboljših kmetijskih zemljišč, ne drži. V PVO je upoštevana vsa veljavna zakonodaja s področja varovanja kmetijskih zemljišč ter smernice in pogoji, podani s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju MKGP). Da je vsebina kmetijskih zemljišč v PVO ustrezno obravnavana, je potrdil tudi MKGP z izdanim pozitivnim mnenjem št. 351-4/2020/15 z dne 24. 2. 2021 (v nadaljevanju mnenje MKGP), s katerim je podal soglasje k osnutku okoljevarstvenega soglasja (v nadaljevanju OVS) ob upoštevanju projektnih pogojev. Projektni pogoji so vključeni kot omilitveni ukrepi v PVO (poglavje 7.3. Omilitveni ukrepi/Zemljišča) in bodo povzeti v OVS.

Prav tako ne drži trditev stranskega udeleženca, da PVO kot »blažitveni ukrep« navaja nadomeščanje kmetijskih zemljišč. Nadomeščanje kmetijskih zemljišč v PVO ni predvideno. V zvezi z upoštevanjem ekosistemskih storitev pojasnujemo, da le-te niso predmet presoje vplivov na okolje.

V Poročilu o vplivih na okolje za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj — Koper do priključka Velenje jug se navaja poročilo KIS (2016). Ker pa sem, na osnovi nelogičnih podatkov v poročilu, prepričan, da poročilo-študija KIS-a ni ustrezno povzeto-a in da poročilo izkrivlja navedbe KIS-a, zato sem 7.4. 2021 KIS elektronsko zaprosil jani.bergant@kis.si, da mi posredujejo študijo: Opredelitev posledic izgradnje državne ceste od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj — Koper do priključka Velenje jug na ekonomičnost kmetijske proizvodnje prizadetih kmetijskih gospodarstev ter da mi posredujejo projektno nalogo ali tekst naročila za izvedbo poročila-študije. 19.4.2021 sem prejel e odgovor KIS-a (Jani Bergant) v katerem je g. Jani Bergant zapisal: S strani DARS sem dobil odgovor. Žal vam poročila iz KIS ne smemo poslati, pač pa morate za pridobitev prositi naročnika, torej se obrnite na [DARS - gp@dars.si](mailto:gp@dars.si). DARS je na osnovi pogodbe DARS-KIS pridobil lastninsko pravico ter vse materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja za izdelano dokumentacijo. Dne 6.5.2021 sem na DARS-ov e naslov: qp@dars.si poslal e prošnjo, da mi posredujejo študijo KIS-a in projektno nalogo. Pedologe na KIS u sem, kot stranski udeleženec, zaprosil da mi podajo mnenje glede poročila in upoštevanja njihove študije ter upoštevanja predpisov v poročilu o tleh. Do danes od DARS-a nisem prejel povratne informacije. V elektronski pošti sem prejel mnenje pedologa dr. Boruta Vrščaja glede poročila. Mnenje pedologa je v prilogi.

Pojasnilo Aquarius d.o.o. Ljubljana: V zvezi z navedenim pojasnjujemo, da je bila stranskemu udeležencu omenjena študija vročena dne 3. 6. 2021. Poleg tega je bila študija v letu 2019 že priložena k vlogi za pridobitev okoljevarstvenega soglasja in je javno dostopna na spletni strani ARSO (http://www.arso.gov.si/Dars_Sentrupert_Velenje_projekt_in_strokovne_podlage/).

V maju 2021 sem pri prebiranju Uredbe o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj -Koper do priključka Velenje jug (Uradni list RS, št. 3/17) (v nadaljevanju Uredba), prišel do spoznanja da je Uredba vsaj v enem delu neuresničljiva in da o tožbi na upravnem sodišču v Celju, ki je bila podana v zakonitem roku s strani CIB Braslovče, še ni odločeno. Pojasnilo glede neuresničljivosti Uredbe: Uredba v 2. alineji 32. člena določa, da se odrinjena zemlja lahko nasipa izrecno v območju posega, kar je pri količini več kot 65 000 kubičnih metrov odrinjene zemlje neuresničljivo, saj ni logično, da bi se zemlja nasipala nazaj na odrinjeno mesto, kjer bi nekoč bil asfalt. Preostalih površin znotraj meje telesa državne ceste pa je bistveno premalo in je tudi neracionalno, da bi na debelo nasipati orno zemljo tjakaj, kjer zemlje ni možno obdelovati.

Kot omilitveni ukrep, po Uredbi, orne zemlje ni možno nasipati na področja, kjer bi lahko pridobili nekaj (ocena je 20 hektarov) kvalitetnih kmetijskih zemljišč z primerljivo boniteto, kot so najboljša kmetijska zemljišča na predvideni trasi 3.RO. Za odsek od Savinje do Šentruperta, je povsod, na z cesto degradiranih območjih, boniteta višja od 50. Po Uredbi odrinjene zemlje ni mogoče nasipati na območja, kjer je bodisi tanek sloj orne zemlje bodisi na območja na ravnini, kjer je boniteta precej nižja od bonitete kamor so umestili traso.

V Študiji upravičenosti predlaganega koridorja tretje razvojne osi-ekonomsko finančna analiza naročnika Službe vlade R.S. za lokalno samoupravo in regionalno politiko SVRSLSRP št. C153-07M80036 z dne 18.7.2007, ki jo je izdelal IPMIT (Institute za projektni management in informacijsko tehnologijo, se v zaključku, točka 2.2 na strani 153 navaja: Na podlagi izračunov smo ugotovili, da je zahtevana cestnina za posamezni odsek neprimerljivo višja od tiste, ki jo je v Sloveniji določila vlada. Na podlagi izračunov lahko ugotovimo, da je zahtevana cestnina občutno višja od predvidene, kar državo postavlja pred dilemo. Dejstvo je da je zahtevana cestnina previsoka, zato bi morala država zagotoviti ustrezno sofinanciranje, ki predstavlja razliko med zahtevano in zakonsko določeno cestnino. Država bi morala plačevati cestnino namesto uporabnikov z uporabo sistema t.i. "Shadow Toll". Tak sistem pa ni zanimiv za financiranje v javno-zasebnem partnerstvu. V zaključku je navedeno: Na podlagi izračuna smo ugotovili, da nobeden izmed odsekov ni povsem ekonomsko upravičen. V študiji IPMIT-a pa še ni upoštevano, da se je število prebivalcev, ki gravitirajo na cesto od avtoceste A1- do Dravograda, zmanjšalo in se še naprej zmanjšuje, ni upoštevano dejstvo, da novi kitajski lastnik Gorenja v največji možni meri preusmerja tovorni promet na železnice, ter ni upoštevano novo dejstvo, da se je, zaradi dela od doma, kot posledica Covida, število prevozov na delo bistveno zmanjšalo, kar vse še bolj povečuje ekonomsko neupravičenost ceste.

Mnenje pedologa je takšno, da potrjuje moja prej navedena prepričanja in dvome, ugotovitev, da je Uredba vsaj v enem delu neuresničljiva, podatek da Upravno sodišče še ni odločilo o zakonitosti Uredbe, ter ugotovitve da cesta ni ekonomsko upravičena, so nova dejstva, ki opravičujejo mojo dodatno izjasnitev.

Na osnovi zgoraj navedenih dejstev ter na osnovi dejstev v mnenju pedologa, s katerim se v popolnosti strinjam, se dodatno opredeljujem in menim, da se pozitivno okoljevarstveno soglasje ne more in ne sme izdati in da se mora izdati negativno okoljevarstveno soglasje, kar pomeni da se cesta po omenjeni trasi ne sme zgraditi in ne sme pridobiti gradbenega dovoljenja.

Pojasnilo Aquarius d.o.o. Ljubljana: V zvezi s tem pojasnjujemo, da se pri Upravnem sodišču, oddelku v Celju, vodi zoper Uredbo o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj–Koper do priključka Velenje jug (Uradni list RS, št. 3/17, v nadaljevanju Uredba o DPN) upravni spor pod oprav. št. IV U 152/2019 (prej IV U 24/2017). Upravno sodišče je najprej s sklepom IV U 24/2017-33 zavrglo tožbo več fizičnih oseb zoper Uredbo o DPN - predvsem iz razloga, ker je DPN prostorski akt, ki neposredno ne ureja posamičnih razmerij. Spor pa še

ni pravnomočno zaključen in je trenutno v reševanju na Vrhovnem sodišču RS. Ustavno sodišče je sicer ustavnost in zakonitost Uredbe o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj–Koper do priključka Velenje jug (Uradni list RS, št. 3/17) že presojalo in ugotovilo, da ni v neskladju z Ustavo RS (U-I-393/18-29, z dne 25. 4. 2019). Dokler Uredba o DPN ni razveljavljena ali odpravljena, predstavlja veljavno pravno podlago za projektiranje in dovoljevanje posegov v prostor, ki so z njo načrtovani.

V zvezi z uporabo rodovitne zemlje pojasnjujemo, da je PVO izdelan na podlagi idejnega projekta iz leta 2016 (v nadaljevanju IDP), v katerem so bile med drugim ocenjene količine rodovitne zemlje, ki bodo nastale pri gradnji državne ceste. Kot je razvidno iz PVO, je na trasi predviden površinski izkop rodovitne zemlje v obsegu približno 97.000 m³. Rodovitna zemlja bo predvidoma namenjena ureditvi brežin in okolice (okoli 32.000 m³).

9. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D in 79/17, v nadaljevanju ZKZ) določa, da se odrinjena rodovitna zemlja uporabi za izboljšanje kmetijskih zemljišč, urejanje javnih zelenih površin ali sanacijo degradiranih območij, razen če se lahko uporabi za ureditev okolice objekta. V 32. členu Uredbe o DPN je določeno, da se rodovitni del tal nameni izključno za rekultivacijo in izboljšanje kmetijskih zemljišč in za vzpostavljanje novih kmetijskih površin na območju posega. Lokacije in načine rekultivacije ter izboljšave kmetijskih zemljišč določi strokovnjak za tla. Namen Uredbe o DPN je tako ohraniti rodovitno zemljo na zadevnem območju, v kolikor je seveda primerna za rekultivacijo kmetijskih zemljišč.

Iz rezultatov analize tal (Eurofins ERICo Slovenija d. o. o., julij 2021) je razvidno, da so pri nekaterih vzorcih zgornjih plasti zemlje presežene z zakonodajo predpisane vrednosti parametrov. V PVO je skladno z Uredbo o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08 in 61/11) predvideno, da bo pred izdajo okoljevarstvenega dovoljenja izvedena ocena kakovosti odrinjene rodovitne zemlje. V primeru, da bo z analizami ugotovljeno, da je rodovitna zemlja primerna za odlaganje po postopku R10, bo le-ta lahko namenjena rekultivaciji in izboljšanju kmetijskih zemljišč ter vzpostavljanju novih kmetijskih površin na območju posega. V fazi izdelave projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja bo izdelan tudi Načrt ravnanja z rodovitno prstjo, v katerem bo na podlagi proučitve kvalitete kmetijskih zemljišč, bonitete kmetijskih zemljišč in glede na rezultate analize tal, opredeljen način ravnanja z rodovitno zemljo, skladno z zakonodajo. Opisan način ravnanja z rodovitno zemljo je skladen z veljavno zakonodajo s področja kmetijstva in odpadkov, kar dokazuje tudi pozitivno mnenje MKGP.

V zvezi s pripombami stranskega udeleženca, ki se nanašajo na študijo upravičenosti predlaganega koridorja tretje razvojne osi pojasnjujemo, da le-ta ni predmet tega upravnega postopka, ampak predmet prostorskega načrtovanja, ki je bil zaključen s sprejemom Uredbe o DPN.

II.b Pripombe na Poročilo o vplivih na okolje za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj- Koper do priključka Velenje jug, dr. Borut Vrščaj, univ. dipl. inž. agr. Ljubljana, april 2021

Spoštovani,

na poziv strank v postopku se kot pedolog opredeljujem glede na ustreznost obravnave tal in kmetijskih zemljišč v Poročilu o vplivih na okolje za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj-Koper do priključka Velenje jug (Aquarius, april 2020, v nadaljevanju »Poročilo PVO«. Uvodne splošne ugotovitve ilustriram z izbranimi konkretnimi primeri in navedbami iz Poročila PVO.

Splošne ugotovitve

Poročilo PVO naslavlja res širok spekter okoljskih tematik in dejavnikov; marsikatero področje zelo izčrpno in detajlno. Kljub temu ni možno ugotoviti, da gre za celovito in izčrpno obravnavo vseh tematik, saj ne upošteva tal kot bistvenega dela kopenskega okolja.

Hierarhičnost in izčrpnost (detaljnost) obravnave okoljskih tematik je v Poročilu PVO pomanjkljiva, čeprav je nekako logično podana z Ustavo RS (Ustava Republike Slovenije (URS)”, 1991). Ta namreč v 71. členu določa posebno varstvo kmetijskih zemljišč, v 72. členu zdravo življenjsko okolje in nato v 73. členu varovanje naravne in kulturne dediščine.

Upravičeno bi pričakovali, da bi skladno z Ustavo v tern vrstnem redu in pomenu v poročilu PVO obravnavali tudi vplive na kmetijska zemljišča in tudi tla. Kmetijska zemljišča so torej ustavna kategorija in, sklepamo glede na vrstni red členov, po prioriteti pred naravo. Poročilo PVO, tako kot podobna poročila v Sloveniji, tega ne odraža.

Gledano materialno in z vidika ekosistemskih (okoljskih) storitev je jasno, da ko govorimo o kmetijskih zemljiščih, govorimo o najboljših tleh, ki so poleg zagotavljanja prehranske varnosti (kmetijske funkcije) osnovni del kopenskega okolja (so pogoj za življenje na kopnem — okoljske funkcije).

Za vsebinsko ustrežnejšo pripravo poročila PVO so pomembni tudi drugi nacionalni in mednarodni dokumenti. Tako je pomembna nacionalna resolucija a Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 („Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 (ReNPVO20-30)“, 2020), poglavje 5.2: Tla (Stanje in izzivi, Cilji varstva tal, Usmeritve in ukrepi za doseganje ciljev varstva tal). Poročilo PVO vsebin tal in kmetijskih zemljišč tej resoluciji ustrezno ne naslavlja in bi ga veljalo zastaviti skladno z novimi usmeritvami, kot jih določa Resolucija.

Poročilo PVO mestoma nepravilno uporablja ali v celoti izpušča ključno nacionalno zakonodajo, ki obravnava tla in/ali kmetijska zemljišča Uredba a mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh; Pravilnik a določanju in vodenju bonitete zemljišč, Pravilnik a vsebini elaborata posegov na kmetijske zemljišča; Pravilnik a obratovalnem monitoringu stanja tal (Republika Slovenija, 1996, 1997, 2008, 2016, 2018). Gre za resnico pomanjkljivost in bi bilo Poročilo PVO nujno smiselno dopolniti in ugotovitve interpretirati v skladu z vsebinami in namenom uredb in pravilnikov.

Poročilo PVO tudi ne upošteva nekaterih starejših in tudi novih zavezujočih mednarodnih pogodb in usmeritev varovanja tal EU (European Commission, 2002, 2011; Evropska komisija [European Commission], 2011, 2012), in Alpske konvencije (Alpine Convention, 2005). V Poročilu PVO bi bilo treba vplive na tla oceniti skladno s temi dokumenti.

Da tla (in kmetijska zemljišča) zahtevajo drugačno, celovito in prednostno obravnavo, lahko povzamemo tudi iz aktualne Resolucije Evropskega parlamenta o varstvu tal, ki jo je EP sprejel v zadnjih dneh (EU parlament, 2021). Resolucija izčrpno našteva pravne okvire, navaja pomen tal in razloge ter poziva za ustrezno varovanje in upravljanje s tlemi. (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/B-9-2021-0221_SL.html).

Za ustrežnejšo obravnavo tal bi Poročilo PVO lahko upoštevalo vlogo in pomen tal v kopenskih ekosistemih ter ekosistemskih storitev tal v besedilih, ki so namenjena odločevalcem. Pripravo je takega

besedila je za take namene npr. financirala Evropska komisija v okviru EU projekta (Vrščaj, 2018; Geitner in sod., 2019).

V splošnem pa ugotavljam, da je Poročilo PVO z vidika presoje vplivov na tla in kmetijska zemljišča nepopolno. Ne upošteva aktualnih nacionalnih in mednarodnih strategij, ne zakonodaje, ki naslavlja tla in kmetijska zemljišča. V nekaterih ocenah, presojah in navedbah je zavajajoče, pri izbiri virov podatkov sumljivo selektivno, pri navajanju prizadetih površin nekorektno ter ne naslavlja ustrezno vseh komponent okolja. Videti je, da ravno na področju tal Poročilo PVO niso pripravljali strokovnjaki s tega področja. Tudi zato je obravnava tal in kmetijskih zemljišč površna, neustrezna.

Kot pripravljavec nekaterih poročil s področja prizadetosti kmetijskih zemljišč v območju izpostavljam selektiven izbor in obravnavo podatkov iz študije nacionalnega inštituta, saj sistematično prikrivajo dolgotrajne in nenadomestljive vplive izgradnje HC 3RO Šentrupert - Velenje na tla in zmanjšanje obsega najboljših/strateških kmetijskih zemljišč na območju 3RO v Spodnji Savinjski dolini. V tem primeru menim, da gre za skrajno problematično in celoti nesprejemljivo prakso, lahko bi rekli celo za potvarjanje podatkov, ki zahteva revizijo Poročila PVO. Če sklenem, menim, da Poročila PVO ni ustrezno; da ga kot takega naročnik(i) ne bi smeli sprejeti, nadzorne ustrezne institucije pa ob pregledu prepoznati kot pomanjkljivo in zavajajoče ter zaradi tega zavrniti. Mnenje v nadaljevanju utemeljujem na nekaj detajlih iz sicer zelo obsežnega Poročila PVO.

Izbrane konkretne pomanjkljivosti

Poglavje 4.1.4 Pedološke lastnosti o območja

V prvem delu poglavja navaja generalne lastnosti tal širšega območja. Pedološke lastnosti bi morale biti opisane za območje DPN in ne povprečne za območje občin. Velik del teh občin je namreč hribovitih, s strmimi nagibi in poraščenih z gozdom. Tak prostor je popolnoma drugačen kot ravninska kmetijska zemljišča, ki so opredeljena kot strateška kmetijska zemljišča Slovenije.

Navedba Povprečna boniteta zemljišč v občini Braslovče je 39,4 bonitetne točke, v občini Polzela 35,7 bonitetne točke, v občini Šmartno ob Paki 36,2 bonitetne točke in v Mestni občini Velenje 30,5 bonitetne točka (KIS, 20a 6).« tehnično drži, a bi moralo Poročilo PVO obravnavati in oceniti boniteto tal območja DPN - območja poteka trase 3RO, ne pa občine. Na območju Občine Braslovče poteka trasa samo po dnu doline na območju strateških kmetijskih zemljišč, kjer je boniteta zemljišč bistveno večja - nad 50 in nad 60, mestoma tudi več. Boniteta kmetijskih tal območja DPN je bistveno višja in bi zaradi tega močno poslabšala oceno posega.

Avtorji poročila bi lahko ugotovili ustrezno boniteto tal vsaj iz dveh virov. Npr. iz podatkov bonitete GURS in Poročila KIS. Podatke bonitete (kakovosti) kmetijskih zemljišč po uradni dolžnosti vodi Geodetska uprava Republike Slovenije in je v celoti dostopna.

Citirano Poročila KIS (2016) o primerjavi različni sprememb trase 3RO na prizadetost kmetij, navaja tudi podatek bonitete kmetijskih zemljišč, ki jih bo trasa uničila. Poročilo KIS 2016 na straneh 35 — 39 natančno navaja površine in boniteto kmetijskih zemljišč pod različnimi variantami trase 3RO. Dodatno, poročilo KIS 2016 na strani 13 poleg povprečen bonitete tal 39,4 (ki jo Poročilo PVO neustrezno povzame) že v naslednji vrstici navaja povprečno boniteto tal 52,1 (ki pa jo Poročilo PVO spregleda).

Neustrezne navedbe podatkov se ponovijo v poglavju 4.4.3 Zemljišča, kjer pod točko Kmetijska zemljišča Poročilo PVO ne izpostavi boniteto kmetijskih zemljišč pač pa ponovno navaja povprečno boniteto zemljišč v občinah (stran 154).

Glede na 'selektiven izbor manj problematičnih' vrednosti bonitete tal z iste strani istega vira je možno sklepati, da so nižja ocene bonitete kmetijskih zemljišč iz poročila KIS 2016 nepravilna in, predvidevam, navedene z namenom prikriti nesorazmerne in nepovratne vplive poteka trase 3RO, t.j. uničenja najboljših kmetijskih zemljišč v občini Braslovče.

Poglavje 5.2.3 Zemljišča (vplivi na...)

5.2.3.2 Vpliv med obratovanjem

Poročilo PVO zavaja z navajanjem površin uničenih kmetijskih zemljišč v namenski rabi (47,01 ha, v celoti ne komentira površino kmetijskih zemljišč v dejanski rabi (51,74 ha). Navedba »Ocenjujemo, da bo vpliv na zemljišča med obratovanjem nebstven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov - ocena C.« je napačna. Nadomestnih kmetijskih zemljišč v širšem prostoru trase HC 3 RO enostavno ni, še zdaleč pa ne kakovostnih kmetijskih zemljišč primerljive bonitete. Zaradi tega je zaključek, da je vpliv med obratovanjem nebstven zaradi omilitvenih ukrepov (ocena C) nepravilen, zavajajoč.

Poglavje 5.2.4 Tla (vplivi na...)

Izračunane količine 'odgrnjenih' tal — 97 m³ 'plodne zemljine' (stran 245, 3. odstavek) so močno podcenjene. Ne glede na prakso, dokaj enostaven izračun volumna tal na podlagi globine odgrnjenega rodovitnega dela tal in površine trase, vzbujajo dvom v navedene količine odgrnjenih tal. Vrhnji del tal (ornica, zgornjih 30 - 40 cm tal so najboljši dela tal, ki se ne sme 'porazgubiti' med gradnjo, kar je prepogosta praksa v preteklih projektih.

Poglavje 5.2.13 Medsebojno delovanje dejavnikov

Poglavje Poročila PVO (stran 329) je v neskladju z namenom - z izčrpno presojo vplivov na okolje. Tabelah v vrsticah, ki predstavljajo interakcijo med tlemi in kmetijskimi zemljišči in drugimi dejavniki podaja pomanjkljivo informacijo, ki je v neskladju s kmetijsko in prehransko ter okoljsko vlogo tal in kmetijski zemljišč. Poročilo v celoti spregleda ekosistemske storitve tal, vplive tal na ljudi, podzemne vode, biotsko pestrost, blaženje in prilagajanje klimatskim spremembam.

V poročilu PVO je tudi zaslediti, da pripravljavci poročila PVO ne ločijo med tlemi (preperel del litosfere, ki ga odlikuje kompleksna lastnost 'rodovitnost') in litologijo (geologijo, kamnino). Tla so pri volumnih in odgrinjanju obravnavana enkrat kot zemlja in drugič kot kamen.

Poglavje 5.2.15 Spremembe v celotni obremenitvi

V pomembni tabeli 136 Ocene vplivov celotne obremenitve okolja po posameznih dejavnikih okolja (stran 332) sta vsaj dve navedbi ocen vplivov na dejavnike okolja nepravilni in zavajajoči; in sicer:

- dejavnik 'zemljišča' (pri čemer razumejo kmetijska zemljišča) med obratovanjem za nebstven vpliv (C) zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Omilitvenih ukrepov v tem primeru namreč ni. Kmetijskih zemljišč v tem ožjem, pa tudi širšem prostoru, ki bi lahko kompenzirale izgubo najboljših kmetijskih zemljišč, enostavno ni na voljo. Izguba in vpliv sta trajna. Enako so trajne emisije prometa na kmetijska zemljišča, kar tabela tudi ne obravnava.
- dejavnik 'tla' med obratovanjem ni vpliva (B). Pri tem velja opozoriti na neskladje med vsebino tabele 136 (vpliv na tla je B) in besedilo na prejšnji strani 331 (vpliv na tla med obratovanjem je A).

Sistem vrednotenja vplivov posega v prostor temelji na arbitrarnih in zelo pavšalnih neargumentiranih ali slabo argumentiranih ocenah (A, B, C, ...), ki pa so ključne za presojo vplivov posega. Ocene C in B (ali A?), kar se tiče tal, niso v skladu z resničnimi vplivi med obratovanjem, saj gre za trajno izgubo vira. Menim, da gre za metodološko napako postopka ocenjevanja in vrednotenja, kar je razlog za zahtevo za dopolnitev/popravek Poročila PVO.

Zemljišča

Kmetijska zemljišča; Ukrepi med obratovanjem.

Navedba »Poseg bo vplival na trajno zmanjšanje obsega kmetijskih površin, česar ni možno preprečiti. Izvedba komasacije in sanacijskih načrtov sta izravnalna ukrepa, ki bosta preprečila zmanjšanje funkcionalnosti kmetijskih zemljišč« zahteva preverjanje ali so komasacije in sanacijski načrti predvideni. Kdo jih bo izvajal in kako, da bo navedba v Poročilu PVO držala?» Nosilca in financerja izgradnje bil lahko odgovorila, koliko je bilo v resnici izvedeno komasacij kmetijskih zemljišč pri izgradnji cestne infrastrukture v Sloveniji? Poročilo PVO bi moralo natančneje, po vsebini in po obsegu ter lokacijsko, opredeliti korektivne ukrepe, podobno kot za nekatere druge segmente okolja.

Tla

Ponovno, navedba »Utemeljitev uspešnosti omilitvenih ukrepov: Ob upoštevanju vseh zgoraj navedenih omilitvenih ukrepov bodo negativni vplivi med obratovanjem preprečeni in trajnega vpliva no kakovost to/ ne bo.« ne zdrži strokovne presoje, saj je vpliv HC trajen (trajno odvzeta sposobnost izvajanja praktično vseh ekosistemskih storitev tal). Poročilo PVO pa se tu osredotoča samo na zakonodajo o odpadkih; ne upošteva pa zakonodaje o emisiji/imisiji onesnaževal s strani prometa. Poročilo PVO je v tem delu pomanjkljivo in ga je treba dopolniti.

Poglavje 8.1 Opredelitev območja pomembnega vpliva med gradnjo

Poglavje izpušča emisije snovi v tla oz. obremenjevanje tal z emisijami iz prometa. Te so splošno znane in prisotne. Slednje sicer navajajo na stani 408, 5. odstavek, a so v poglavju 8.1 v celoti izpuščene.

Poglavje 8.7 Zemljišča

Redni nadzor zemljišč je naloga pedologov, t. j. strokovnjakov s kmetijsko izobrazbo, ki so specializirani za tla. Sklepanja in usmeritve Poročila PVO so tu napačne. Nesodelovanje pedologov bi privedlo do slabe/pomanjkljive realizacije varovanja in ponovne uporabe rodovitnega dela tal. Poročilo PVO mora opredeliti vlogo strokovnjakov na način, da bodo dela kakovostno in strokovno izvedena, 'odrinjena zemlja' pa strokovno porabljena za izboljšavo kmetijskih zemljišč v neposredni okolici.

Poglavje 8.4 Tla

Nabor snovi v emisijah prometa/imisij v tla ni skladen s slovensko zakonodajo o spremljanju vplivov na tla. Kot že uvodoma omenjeno, ne samo v tem poglavju, tudi v ostalih delih je treba poročilo PVO dopolniti In ugotovitve Interpretirati v skladu z vsebinami in namenom uredb in pravilnikov (Republika Slovenija, 1996, 1997, 2008, 2016, 2018).

Pojasnilo Aquarius d.o.o. Ljubljana: Vsebina PVO je izdelana skladno z 2. členom Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17, v nadaljevanju Uredba o PVO), metodologija vrednotenja vplivov za vse okoljske dejavnike, med njimi tudi za kmetijska zemljišča, pa je izdelana skladno z 2. in 9. členom Uredbe o PVO.

Kmetijska zemljišča so v PVO skladno z Uredbo o PVO ter ob upoštevanju ZKZ obravnavana v podpoglavjih in poglavjih, ki se nanašajo na rabo zemljišč po dejanski in namenski rabi, ta poglavja so: 2.3.1. Raba naravnih virov, 4.1.4. Pedološke lastnosti območja, 4.1.7. Podatki o vrsti zemljišč na območju, 4.4.3. Obstoječa kakovost okolja/Zemljišča, 5.2.3. Vplivi posega/Zemljišča, 7.3. Omilitveni ukrepi/zemljišča in 8.3. Spremljanje stanja okolja/Zemljišča. Navedena poglavja so bila nazadnje dopolnjena avgusta 2021, ko je podjetje Eurofins ERICo Slovenija d. o. o., skladno s slovensko zakonodajo s področja stanja tal in imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh, izdelalo Oceno stanja tal na območju izgradnje nove prometne povezave med priključkom Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj-Koper do priključka Velenje (1. odsek 3. R.O. sever).

Trditev pedologa, da je v PVO podana ocena vpliva na kmetijska zemljišča zavajajoča, ne drži. Za zmanjšanje vpliva so v PVO opredeljeni omilitveni ukrepi, med katerimi so podani tudi projektni pogoji,

podani s strani MKGP. Med omilitvenimi ukrepi ni nadomeščanja izgubljenih kmetijskih zemljišč, saj za nadomeščanje kmetijskih zemljišč glede na trenutno veljaven ZKZ ni izrecne pravne podlage. V zvezi z omilitvenimi ukrepi in ocenjevanjem vplivov pojasnujemo, da v kolikor je za določen vpliv opredeljen omilitveni ukrep, ga je po Uredbi o PVO treba oceniti z oceno C - vpliv je nebiten ob izvedbi omilitvenega ukrepa.

V zvezi z vplivnim območjem pojasnujemo, da prvi odstavek 15. člena Uredbe o PVO določa, da se območje, na katerem poseg povzroča obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje in premoženje ljudi določi tako, da se upošteva pričakovana obremenitev okolja, kot posledica vplivov posega na okolje, zlasti zaradi:

- emisije snovi v zrak, vključno z vonjavami,
- emisije snovi v vode,
- nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi,
- uporabe nevarnih snovi in z njo povezanih tveganj,
- obremenjevanja okolja s hrupom in vibracijami,
- obremenjevanja okolja z elektromagnetnim ali ioniziranim sevanjem ali
- svetlobnega onesnaževanja okolja.

V PVO v poglavju 9. Opredelitev območja, na katerem poseg povzroča obremenitve okolja pomembnega vpliva posega, so tako navedena območja pomembnega vpliva emisij snovi v zrak, vključno z vonjavami, emisij snovi v vode (ki se uporabljajo za oskrbo s pitno vodo prebivalcev), nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi, uporabe nevarnih snovi in z njo povezanih tveganj, obremenjevanja okolja s hrupom ali vibracijami ter obremenjevanja okolja s svetlobnim onesnaženjem. Pri določitvi skupnega vplivnega območja so upoštevana vsa območja, kjer se pričakuje pomemben vpliv posega na zdravje in premoženje ljudi. Ker pa se območja prekrivajo, se grafično prikazuje samo najširše, skupno območje vpliva.

Na podlagi pregleda virov in literature ter drugih obstoječih raziskav in zakonodajnih izhodišč, v Sloveniji ne razpolagamo z enotno definicijo terminov prst, tla in zemlja. Slednje je obravnavano tudi v strokovnem članku doc. dr. Boruta Vrščaja z naslovom "Zakaj rečemo prst, tla, zemlja? Prispevek k ustreznejši rabi izrazov "tla", "prst" in zemlja v strokovnem in poljudnem izrazoslovju". Glede na to, da se pri pripravi PVO poleg zgoraj navedenih zakonskih osnov izhaja tudi iz uveljavljene prakse in po navodilih oz. mnenjih ARSO in mnenjedajalcev menimo, da so pripombe na temo nestrokovnosti pri razumevanju pedoloških izrazov za zemeljske izkope, brezpredmetne.

V zvezi z definicijo tal pojasnujemo, da se tla v PVO skladno z Uredbo o PVO obravnavajo v smislu geološkega pojmovanja tal kot površinskega dela litosfere ter vpliva nanje z emisijami, ki nastajajo zaradi obravnavanega posega.

Glede navajanja in upoštevanja veljavne zakonodaje s področja kmetijskih zemljišč pojasnujemo, da je v PVO v poglavju 2.4. Predpisi s področja varstva okolja za obravnavani poseg, pravilno navedena in v celoti upoštevana zakonodaja s področja kmetijskih zemljišč, in sicer:

Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 - ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18),

Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 - uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 - ZKme-1D in 79/17),

Resolucija o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva "Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021" (Uradni list RS, št. 8/20),

Resolucija o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020 - "Zagotovimo.si hrano za jutri" (ReSURSKŽ) (Uradni list RS, št. 25/11).

V PVO je navajanje Pravilnika o določanju in vodenju bonitete zemljišč (Uradni list RS, št. 47/08 in 54/21 - ZKN) nesmiselno, saj le-ta opredeljuje metodologijo določanja bonitete zemljišč, način evidentiranja podatkov o boniteti zemljišč, vodenje in izkazovanje bonitete zemljišč, spreminjanje bonitete zemljišč in vodenje grafičnega prikaza območij enake bonitete zemljišč (npr. za pripravo

Elaborata spremembe bonitete zemljišč). Geodetska uprava na podlagi elaborata spremembe bonitete zemljišča evidentira v zemljiški kataster podatek o boniteti zemljišča in površine, določene v skladu s 5. členom navedenega pravilnika. Iz navedenega je razvidno, da pravilnik ni predpis, ki predstavlja pravno podlago za izdelavo PVO.

Pravilnik o vsebini elaborata posegov na kmetijska zemljišča (Uradni list RS, št. 83/16) določa vsebino strokovne podlage za občinske prostorske načrte in ne za poročilo o vplivih na okolje. Naveden pravilnik torej določa vsebino strokovne podlage - elaborata posegov na kmetijska zemljišča na območju lokalne skupnosti in ni pravna podlaga za izdelavo PVO.

Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja tal (Uradni list RS, št. 66/17 in 4/18) je v PVO upoštevan in naveden v poglavju 2.4. Predpisi s področja varstva okolja za obravnavan poseg in 8.4. Spremljanje stanja okolja/Tla.

Uredba o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/96 in 41/04 - ZVO-1) je prav tako upoštevana v PVO in navedena v poglavju 2.4 Predpisi s področja varstva okolja za obravnavan poseg in poglavju 4.4.4 Tla.

V zvezi z upoštevanjem strategij in mednarodnih usmeritev pri izdelavi PVO pojasnujemo, da strategije niso predpis in s tem zavezujoča pravna podlaga presoji vplivov na okolje, saj gre za presojanje posega, ki je že umeščen v prostor in se ne išče več alternativnih možnosti umeščanja posega v prostor. Zaveze mednarodnih pogodb in usmeritev pa zavezujejo predvsem države podpisnice, da vzpostavijo določen nacionalni sistem, ter razen v redkih izjemah niso neposredno uporabljive za posameznika v njegovem konkretnem primeru.

V nadaljevanju podajamo pojasnila v zvezi z navajanjem študije Kmetijskega inštituta Slovenije (Analiza trase F2-2-optimizirane variante, vrednotenje geometrije fizičnih posegov za meje - končno poročilo, 2016, v nadaljevanju študija) v PVO. V PVO je vsebina iz študije povzeta in prilagojena vsebini, predpisani z Uredbo o PVO. Zaradi izogibanja podvajanju obsežnih navedb iz študije, so v PVO povzeti le ključni podatki. Vsekakor je ocena vpliva na kmetijska zemljišča v PVO podana ob upoštevanju vseh podatkov, ki sledijo iz študije. Celotna študija je bila priložena k vlogi za pridobitev okoljevarstvenega soglasja v letu 2019 in je javno dostopna na spletni strani ARSO.

Ustreznost obravnave vsebin v PVO, vezanih na kmetijska zemljišča, ne nazadnje potrjuje tudi s strani pristojnega ministrstva s področja kmetijstva (MKGP) pridobljeno pozitivno mnenje.

II. Poziv k izjasnitvi ARSO, št. 35402-2/2018-128 z dne 16.3.2021

Onesnaženost tal

V zvezi z obstoječo onesnaženostjo tal je DARS d. d. v dopisu 7.0.1./2021-O-116-KV-17 z dne pojasnil stranskim udeležencem g. Samu Mesarecu, ge. Mojci Vitasovič, g. Martinu Podgoršku, g. Domnu Marovtu in g. Jerneju Purkartu, da bodo na območju predvidenega posega izvedene analize tal, ki bodo podale informacijo o obstoječem stanju tal in bodo služile kot posnetek ničelnega stanja za potrebe spremljanja stanja v okviru monitoringa tal v času gradnje in obratovanja državne ceste. Rezultati analize tal bodo upoštevani pri presoji vplivov na okolje in bodo naknadno vključeni v PVO, tako da bodo ustrezno obravnavani v okviru tega upravnega postopka izdaje OVS.

Pojasnilo Aquarius d.o.o. Ljubljana: V zvezi z zgoraj navedenim stranskim udeležencem dodatno pojasnujemo, da je podjetje Eurofins ERICo Slovenija d. o. o. julija 2021 izdelalo Oceno stanja tal na območju izgradnje nove prometne povezave med priključkom Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj–Koper do priključka Velenje (1. odsek 3. R. O. sever). Izsledki raziskav pa so že povzeti v dopolnjenem PVO.